

B.A Sem.-6 (Rep) Examination

CC 312

Geography

Time : 2-30 Hours]

September-2024

[Max. Marks : 70

પ્ર 1 રાજકીય ભૂગોળનું વિષય-વસ્તુ વર્ણવી, તેમાં અભ્યાસના નવીન તરાહોની જાણકારી આપો. (14)

OR

રાજકીય ભૂગોળના વિષય-વસ્તુને પ્રસ્તુત કરવા કયા અભ્યાસના અભિગમો ઉપયોગી છે?

પ્ર 2 રાજ્યના ઉદભવમાં સામાજિક-સંસ્કૃતિક પરિબળોનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. (14)

OR

રાજ્યના ઉદભવમાં પ્રાકૃતિક પરિબળોનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

પ્ર 3 સીમા અને સરહદો વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરી, સીમાઓનું વર્ગીકરણ કરો. (14)

OR

રાજ્યની રાજકીય ભૂગોળમાં તેના આકારનું શું મહત્ત્વ છે? સદૃષ્ટાંત સમજાવો.

પ્ર 4 કયા નવીન પર્યાવરણીય મુદ્દાઓ ભૂ-રાજકારણના પરિમાણ બન્યા છે? (14)

OR

મેકીન્ડર અને સ્પાઈકમેનના ત્રૈવિક વ્યુહાત્મક વિચારોનું તુલનાત્મક અર્થઘટન કરો.

પ્ર 5 નીચેના 12 પૈકી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નો ના ઉત્તર ફક્ત એક શબ્દ/વાક્યમાં આપો. (14)

(i) આંતરરાષ્ટ્રીય સત્તા સંબંધો પર ભૌગોલિક પ્રભાવોનો અભ્યાસ કરનાર વિદ્યા શાખા કઈ છે?

(ii) રાજકીય ભૂગોળની નવીન તરાહોનો ચિતાર આપતા લેખોનું પ્રકાશન કરનાર જર્નલનું નામ શું છે?

(iii) રાજ્ય માટે સજીવ/જૈવિક-અભિગમ કયા વિદ્વાને આપ્યો હતો?

(iv) ઓસ્ટ્રિયા તેના સ્થાન સંબંધી કઈ પ્રતિકૂળતા ધરાવે છે?

(v) કયા ભૂમિખંડના રાજ્યો બહુ-વંશીય વસ્તીનો ગુણવિશેષ પ્રમાણમાં ધરાવે છે?

(vi) ઈન્ડોનેસિયાના કયા ટાપુ પર હિંદુઓની વસ્તી નોંધપાત્ર છે?

(vii) કયા ભૂમિ-ખંડમાં કિનારા-વિહીન એવા ભૂમિ-અંદરીન દેશોની સંખ્યા સૌથી વધુ છે?

(viii) કયા યુરોપીય દેશના વિશિષ્ટ આર્થિક જળ-ક્ષેત્ર (EEZ)નો વિસ્તાર સૌથી વધુ છે?

(ix) ક્ષેત્રીય સાગરનો વ્યાપ આધાર તટ-રેખાથી કેટલા અંતર સુધી વિસ્તરે છે?

(x) મેકીન્ડર દ્વારા સૂચિત વિશ્વ-ટાપુ માં કયા ભૂમિ-ખંડોનો સમાવેશ થાય છે?

(xi) રીમલેન્ડ- શબ્દ કયા વિદ્વાને આપ્યો હતો?

P.T.O

N/ 558. 2

(xii) 1977 માં કર્મ સંધી અન્વયે યુદ્ધમાં પર્યાવરણીય ઘટકોમાં બદલાવ સામે નિષેધ છે?

English Version

Q 1 Describe the subject matter of Political Geography and give recent trends in the subject. (14)

OR

Which approaches are useful to present the subject matter of Political Geography?

Q 2 Bring out clearly the role of socio-cultural factors in the origin of states. (14)

OR

Bring out clearly the role of physical factors in the origin of states.

Q 3 Present clearly the difference between boundaries and frontiers and classify boundaries. (14)

OR

What is the significance of Shape in the political geography of states? Explain with examples.

Q 4 Which new environmental issues have become geopolitical dimensions of debate? (14)

OR

Present a comparative interpretation of global strategic views of Mackinder and Spykman.

Q 5 Answer any SEVEN out of following twelve, in one Word/Sentence only. (14)

(i) Which discipline studies influence of Geography on international power relations?

(ii) Which journal publishes articles on recent trends in Political Geography?

(iii) Who gave the approach of organic state?

(iv) What is the disadvantageous aspect of Austria's location?

(v) Population of states of which continent exhibit multi-racial element more commonly?

(vi) Which island of Indonesia has predominant Hindu population?

(vii) Which continent has highest number of land-locked countries?

(viii) Which European country has largest EEZ area?

(ix) What is the extent of territorial sea from base line?

(x) Mackinder's World Island comprises of which continents?

(xi) Who coined word-Rimland ?

(xii) Which treaty of 1977 bans changes in environmental elements for war purpose?

===//===